

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA SELÇUKLU BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	14
7.	DENETİM BULGULARI.....	15
8.	EKLER.....	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 9: Tahakkuk/Tahsilat Tutarları ve Oranı.....	25
Tablo 10: Taşınmaz Kaydi-Fiili Durum.....	31
Tablo 11: Taşınmaz Kaydi-Fiili Durum.....	34

KISALTMALAR

ASM	Aile Sağlık Merkezi
BİT	Belediye İktisadi Teşebbüsü
BGPB	Bilgi Güvenlięi Politika Belgesi
BGYS	Bilgi Güvelięi Yönetim Sistemi
BS	Bilişim Sistemleri
BT	Bilişim Teknolojileri
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions
KBS	Kent Bilgi Sistemi
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
UZALDE	Uzaktan Algılama Denetimi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Mali Tablolarda Yer Alan Taşınmaz Hesaplarının Doğruyu Yansıtmaması

B. Diğer Bulgular

1. Bazı İşletmelerin Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatlarının Yapılmaması

2. Büyükşehir Belediyesinden Aktarılması Gereken Payların Tahsil Edilmemesi ve Tahsilinin Sağlıklı Yürütülmemesi

3. Belediye Sınırları İçinde Faaliyet Gösteren İşyerlerine İlişkin Vergi Gelirlerinin Tahakkuk, Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması ve Sonuçlandırılmaması

4. Belediye Sınırları İçindeki Faal İşyerlerine İlişkin Ruhsat Kayıt, Sorgulama ve Takip Süreçlerinin Tamamlanmaması ve Belediyece Kiraya Verilen Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi

5. Bazı Gelirlerin Tahsilat Oranının Düşük Olması

6. Gecekondu Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Cari Hesapta İzlenmesi ve Amaç Dışında Kullanılması

7. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Kaydi-Fiili Durum Uyumsuzluğu Bulunması

8. Bazı Taşınmaz Tahsislerinin Mevzuatın Öngördüğü Şartları Sağlamaması

9. Taşınmazın Mahiyeti Tespit Edilemeyen Şekilde Kullanılması

10. İdare Tarafından Bağış Alınan Bazı Taşınmazlardan Şartlı Bağış Konusu Edilenlerin Bağış Senesinde Belirtilen Amaca Dönük İşlem Tesis Edilmemesi, Bazı Taşınmazların ise Fiilen Kamu Hizmeti Dışında Kullanılması

11. İdarenin Mülkiyetinde veya Sorumluluğunda Bulunan Taşınmazların Yönetim, Takip ve Kontrolünde Eksiklik Bulunması

12. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bakım ve Onarım İşlerinin Üstlenilmesinde ve Aynı İhtiyaçların Karşılmasında Mevzuatın Öngördüğü Usule Uyulmaması

13. Bazı Taşınmazların Devlet İhale Kanunu'nda Yer Almayan Yöntemle Kiraya Verilmesi
14. Kira Süresi 10 Yılı Aşan Taşınmazların İhale Edilmeksizin Mevcut Sözleşme Süresinin Uzatılması
15. Aile Sağlık Merkezlerinin Bedelsiz Kullanılması
16. İdare ile Dernek Arasında Gerçekleştirilen Ortak Hizmet Projesinin Kanunda Belirtilen Usule Uygun Olmaması
17. Bazı Taşınır Malların Vakıf Kullanımına Bırakılması
18. Moloz ve Yıkıntı Atıklarının Yönetiminde Koordinasyon Eksikliği Yaşanması, İdarenin Büyükşehir Belediyesi İzni ve Takibi Dışında Görev Üstlenmesi
19. Nakit Akış Tablosunun Doğru ve Tam Sunuş İlkesine Uygun Şekilde Hazırlanmaması
20. Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Faaliyet ve Hizmetlerin Yürütülmesine Esas Olacak Standartta Sahip Olmaması, Sayısallaştırılmayan ve Kaynağından Temin Edilemeyen Hususların Bulunması, Görüntüleme Standartlarının Güncellenmemesi
21. Coğrafi Bilgi Sistemi/Kent Bilgi Sistemi Altyapısı, Buna Bağlı Numarataj Modülü Kanalıyla Elde Edilen Sayısal ve Özniteliksel Bilgiler Üzerinden İlçe Sınırları İçinde Yapılan İşyeri Kontrollerinin Sağlıklı Sonuç Vermemesi ve Ruhsat Bilgi Sistemiyle Eşleştirilememesi
22. Büyükşehir Belediyesine Tahsis Edilen Taşınmaza İlişkin Mevzuata Uygun Olmayan İşlemlerin Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Konya Selçuklu Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Konya Selçuklu Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 45 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Konya Selçuklu Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 3 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu ve İç Denetçi'dir. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 4 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 27 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	572	252
Sözleşmeli Personel		92
Kadrolu İşçi	563	46
Geçici İşçi		4
Toplam	1135	394
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		1883

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu 6 adet, dolaylı hissedarı olduğu 2 adet olmak üzere toplam 8 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Konya Selçuklu Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Konya Selçuklu Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılıdan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Eklene / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	49.397.046,00	+712.000,00	50.109.046,00	37.539.272,33	12.569.773,67	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	7.728.783,00	+288.000,00	8.016.783,00	5.831.258,44	2.185.524,56	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	232.590.420,00	+13.829.000,00	246.419.420,00	206.489.359,45	39.930.060,55	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	2.000.000,00	- 140.931,06	1.859.068,94	1.182.710,45	676.358,49	0,00
05	Cari Transferler	0,00	23.450.000,00	+4.978.931,06	28.428.931,06	18.892.515,41	9.536.415,65	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	191.181.851,00	- 9.571.000,00	181.610.851,00	82.593.648,24	99.017.202,76	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	2.319.000,00	0,00	2.319.000,00	2.313.985,27	5.014,73,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	1.000.000,00	+3.505.000,00	4.505.000,00	4.503.711,50	1.288,50	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	40.332.900,00	- 13.601.000,00	26.731.900,00	0,00	26.731.900,00	0,00
Toplam		0,00	550.000.000,00	0,00	550.000.000,00	359.346.461,09	190.653.538,91	0,00

Konya Selçuklu Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 550.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 359.346.461,09 TL bütçe gideri yapılmış, 190.653.538,91 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	158.624.715,00	138.573.171,92	855.370,41	137.717.801,51	86,81
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.899.565,00	9.831.566,59	47.633,03	9.783.933,56	61,53
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	5.914.180,00	9.412.665,22	0	9.412.665,22	159,15
05- Diğer Gelirler	243.367.911,00	231.893.294,66	493.176,53	231.400.118,13	95,08
06- Sermaye Gelirleri	129.468.285,00	28.808.956,79	3.248.825,48	25.560.131,31	19,74
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	3.274.656,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	550.000.000,00	418.519.655,18	4.645.005,45	413.874.649,73	75,24

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %75,24 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %86,81, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %61,53 ve sermaye gelirleri ise %19,74 ile beklenenin çok altında gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar ise %159,15 seviyesinde beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	49.397.046,00	37.539.272,33	75,99
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.728.783,00	5.831.258,44	75,44
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	232.590.420,00	206.489.359,45	88,77
04- Faiz Gideri	2.000.000,00	1.182.710,45	59,13
05- Cari Transferler	23.450.000,00	18.892.515,41	80,56
06- Sermaye Giderleri	191.181.851,00	82.593.648,24	43,20
07- Sermaye Transferleri	2.319.000,00	2.313.985,27	99,78
08- Borç Verme	1.000.000,00	4.503.711,50	450,37
09- Yedek Ödenekler	40.332.900,00	0,00	0,00
Toplam	550.000.000,00	359.346.461,09	65,33

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %65,33 seviyesinde gerçekleşmiştir. Borç verme giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %350,37 oranında aşılmıştır. Personel harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin altında %75,99 seviyesinde gerçekleşirken, diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve yıllara göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	115.149.065,54	126.776.591,82	138.573.171,92	10,09	9,30
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.937.678,11	14.744.132,64	9.831.566,59	13,96	-33,31
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	4.287.827,56	2.058.874,23	9.412.665,22	-51,98	357,17
Diğer Gelirler	176.971.196,95	185.681.369,85	231.893.294,66	4,92	24,88
Sermaye Gelirleri	162.635.466,03	44.628.655,64	28.808.956,79	-72,55	-35,44
Toplam	471.981.234,28	373.889.624,18	418.519.655,18	-20,78	11,93
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.711.020,13	1.297.470,15	4.645.005,45	-52,14	258,00
Net Toplam	469.270.214,15	372.592.154,03	413.874.649,73	-20,60	11,07

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 41.282.495,70 TL'lik (%11,07) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 11.796.580,10 TL (%9,30), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 7.353.790,99 TL (%357,17) ve diğer gelirlerde 46.211.924,81 TL (%24,88) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	32.793.403,99	34.056.264,37	37.539.272,33	3,85	10,22
SGK Devlet Prim Giderleri	5.029.252,52	5.351.054,33	5.831.258,44	6,39	8,97
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	178.984.765,00	185.562.391,57	206.489.359,45	3,67	11,27
Faiz Giderleri	2.403.218,27	2.633.393,62	1.182.710,45	9,57	-55,08
Cari Transferler	22.279.592,57	17.153.620,77	18.892.515,41	-23,00	10,13
Sermaye Giderleri	232.209.512,81	96.800.071,05	82.593.648,24	-58,31	-14,67
Sermaye Transferleri	1.543.975,00	1.880.263,93	2.313.985,27	21,78	23,06
Toplam	475.243.720,16	343.437.059,64	354.842.749,59	-27,73	3,32

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 11.405.689,95 TL (%3,32) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderleri 3.483.007,96 TL (%10,22), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderleri 480.204,11 TL (%8,97), mal alım ve hizmet giderleri 20.926.967,88 TL (%11,27), cari transferler 1.738.894,64 TL (%10,13) ve sermaye transferleri 433.721,34 TL (%23,06) artmıştır. Buna karşın faiz giderlerinde 1.450.683,17 TL'lik (%55,08) bir azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı faaliyet gideri 345.720.717,46 TL, faaliyet geliri 562.280.930,43 TL olup dönem olumlu faaliyet sonucu ise 216.560.212,97 TL olarak gerçekleşmiştir.

Konya Selçuklu Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Selçuklu Kent Hizmetleri A. Ş.	17.500.000,00	17.497.200,00	99,98
2	Konbeltaş A.Ş.	15.000.000,00	198,00	0,00132
3	Karatay İnş.Tem. Sağ. ve Turz. A.Ş.	10.000.000,00	100,00	0,001
4	Sağ-Taş Sağlık Tes. A.Ş.	50.000,00	6.000,00	12
5	Belediye Sağlık Hastanesi A.Ş.	12.000.000,00	13.200,00	0,11
6	Konya Sanat Kültür ve Spor Faa. San. Tic. A.Ş.	100.000,00	15.000,00	15

Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Belediye Şirketi	Hissedar Olduğu Şirket	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediye Şirketinin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediye şirketinin Hisse Oranı (%)
1	Selçuklu Kent Hizmetleri A. Ş.	Selçuklu Kültür ve Org. A.Ş.	1.000.000,00	1.000.000,00	100
		Selçuklu Kent Yapı ve Danışmanlık A.Ş.	1.000.000,00	1.000.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Konya Selçuklu Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve

standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci Kısımında "iç kontrol sistemi" düzenlenmiştir. Bu kısımda, iç kontrol sistemine ilişkin olarak; iç kontrolün tanımı ve amacı, kontrolün yapısı ve işleyişi, ön mali kontrol, mali hizmetler birimi, muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları, muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması, iç denetim, iç denetçinin görevleri, iç denetçilerin nitelikleri ve atanması, iç denetim koordinasyon kurulu, iç denetim koordinasyon kurulunun görevleri hususlarına yer verilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrol, "*idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü*" olarak tanımlanmıştır.

Kanun'un 56'ncı maddesinde iç kontrolün amaçları; Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli,

zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirlenmiştir.

Kanun'un 55' inci maddesinin ikinci fıkrasında, "*Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standart ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.*" hükmü yer almaktadır. Buna göre Kamu İç Kontrol Standartları COSO modeli, INTOSAI Kamu Sektörü İç Kontrol Standartları Rehberi ve Avrupa Birliği İç Kontrol Standartları çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiştir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "*İç kontrol standartları*" başlıklı 5' inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Buna binaen, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup idarelerin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate almaları gereken Kamu İç Kontrol Standartları söz konusu Tebliğ ekinde yayımlanmıştır.

İdarede, kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sisteminin bileşenleri ile değerlendirilmesi ve etkinliğine ilişkin yapılan incelemelerde aşağıdaki hususlar ortaya konulmuştur.

- Kurum organizasyon yapısı, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiş, organizasyon şeması ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımı yapılmıştır.

- İdarenin tüm birimleri ve alt birimlerinde her süreç ve alt süreçlerle ilgili iş tanımları ve iş akışları hazırlanmış, dokümente edilip ilgili yöneticiler tarafından onaylanarak uygulamaya konulmuştur. Yazılı olarak oluşturulan bu süreçlerde görev alan kişilerin yetkileri ve sorumlulukları, süreçlerde hangi yetkilerin kimler tarafından kullanılacağı ile hangilerinin devredileceği de belirlenmiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir.

- Yetki devirleri, belirlenen esaslar ve sınırlar dahilinde yazılı olarak ilgililere bildirilmiştir.

- Kurumdaki personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan "Etik Sözleşmesini" imzalamış ve söz konusu sözleşmeler özlük dosyalarına konulmuştur.

- 2020-2022 yıllarını kapsayan İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde hazırlanmış ve üst yönetici tarafından onaylanmıştır. Ancak öngörülen eylemlerin gerçekleşme sonuçları sorumlu birim ya da çalışma gruplarınca izlenmemiş ve sonuçlar raporlanmamıştır.

- İhtiyaç analizine dayalı olarak hizmet içi eğitim faaliyetleri yürütülmektedir.

- Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporu ilgili mevzuata uygun, tüm gereklilikleri sağlayacak şekilde hazırlanmış ve sunulmuştur.

- Üst yönetimin, kurumun vizyonu, misyonu, stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyebilecek riskleri tanımlayıp değerlendirmesini ve gerekli önlemleri almasını içeren "kurumsal risk yönetimi" ve bu çerçevede kurumsal risklere dair çalışma yürütülmemiştir, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu doğrultusunda, "Hedef Riskleri ve Kontrol Faaliyetleri" tablosu oluşturulmamıştır.

- İdarenin tüm birim/faaliyet/iş süreçleri düzeyinde tanımlanması gereken "iç kontrol riskleri" kısmen belirlenmiş, Kamu İç Kontrol Rehberinin ekindeki "Risk Oylama Formu", "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk Raporları" oluşturulmamıştır. Bundan dolayı risklerin değerlendirilmesi, ölçülmesi ve haritalandırılması ile kontrol faaliyeti çalışmaları yapılmamıştır.

- Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur.

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak şekilde Yönetim Bilgi Sistemi, Elektronik Belge Yönetim Sistemi, Süreç Yönetim Sistemi başta olmak üzere iş, faaliyet ve süreçlerin yerine getirilmesinde otomasyon, yazılım ve programlar kullanılmaktadır. 2021 yılı sonu itibariyle E-belediye otomasyon sistemine geçiş sağlanacaktır.

- İdarede veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur.
 - İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üst yönetici onayıyla kurulmakla birlikte etkin çalışmamaktadır.
 - Birim amirlerince iç kontrol sistemine ilişkin yıllık değerlendirmeler ile süreci gözden geçirme prosedürleri yapılmamış, "İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu" hazırlanmamış, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna rapor sunulmadığından herhangi bir değerlendirme yapılamamış, iç kontrol sistemi mekanizması ve işleyişine dair tespit, öneri ya da eksiklik taşıyan hususlar üst yöneticiye sunulmamıştır.
 - İdarede iç denetim birimi başkanlığı kurulmamış ve 1 adet iç denetçi ataması yapılmıştır. Ancak etkin bir iç denetim mekanizması ve işleyişi sağlanamamıştır. İç kontrol sürecine katkı sağlayacak şekilde denetim ve raporlama işlemi yürütülmemiştir. 2018 ve 2019 yıllarında, iç denetime ilişkin herhangi bir rapor hazırlanmamıştır. İç denetim rehberi ve yönergesi ile iç denetim programı hazırlanmış ancak onaylanmamıştır.
 - Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamışlardır.
- Bilişim Sistemleri/Bilişim Teknolojileri denetimlerinde; yönetim, operasyonel uygulamalar, kontrol ve standartların güvenilirliği, etkinliği ve uygunluğuna yönelik eksiklikler veya yerine getirilmeyen unsurlar şöyledir;
- İdarede, BT yönetimine ilişkin, "bilgi işlem prosesi", "çalışma usul ve esasları", "hassas görevler" ve "hizmet envanteri tablosu" ile üst politika belgelerinde yer alan amaç, hedef ve gösterge prosedürlerine yer verilmiştir. Ancak, mevzuat çerçevesinde müstakil, yazılı ve üst yönetim onaylı bir strateji belgesi olmadığı özellikle idare stratejik plan başta ilgili belgelerde vurgulanmadığı, internet sitesi ya da gerekli platformlarda yayınlanmadığı görülmüştür.
 - BS/BT yönetiminin uygulama ve aksiyonlarının bağımsız bir birim kanalıyla (iç denetim mekanizması) denetiminin yapılmadığı görülmüştür.
 - İdarece BGYS sertifikası ya da müstakil, yazılı bir BGPB oluşturulmadığı ancak ilgililerden alınan bilgilerde standart belgesi/ yönetim sistemi dokümanı çalışmalarının devam ettiği görülmüştür.

- İdare tarafından raporlanan veya gerçekleştirilen "açıklık analizi" ve "sızma testi" bulunmadığı saptanmıştır.

- İşten ayrılma veya işe son verilme durumlarında, personele e-posta, kurumsal şifre ve diğer kullanıcı parolalarına erişim engeli konulması, yetki kaldırılması hususlarını içeren spesifik bir prosedür geliştirilmediği görülmüştür.

- Strateji bazında iş süreklilik planı oluşturulmamıştır.

Ortaya konulan eksiklik ve saptamalar çerçevesinde üst yönetim ve kurum personeline iç kontrol sisteminin sahiplenilmesi, etkinliği ve işleyişi için gerekli çalışma ve faaliyetlerin, öngörülen mevzuat, standart ve kurallara göre yürütülmesi ayrıca bilişim sistemlerine yönelik eksikliklerin tamamlanması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Selçuklu Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mali Tablolarda Yer Alan Taşınmaz Hesaplarının Doğruyu Yansıtmaması

Konya Selçuklu Belediyesine ait taşınmazların envanter çalışmaları tamamlanmadığından İdare mali tablolarının, söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, kamu kaynağı olarak sayılan taşınmazların, mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde kayıtlara alınması gerekmekte olup taşınmazların fiili envanterinin yapılması önem arz etmektedir.

İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların, kayıt altına alınması ve taşınmaz envanterinin oluşturulması Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik, bunlara yönelik muhasebeleştirme ve taşınmaz hesaplarının çıkarılması da Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yerine getirilmektedir. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik gereği, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri; tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlardan maliyet bedel ve rayiç değeri belirlenemeyenler ile orta malları ve genel hizmet alanları iz bedeli üzerinden kayıtlara alınmalıdır. Yönetmelik'in Geçici 1'inci maddesi ile 31.12.2017 tarihine kadar maliyet bedeli veya rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gereken taşınmazların emlak vergi değeri ile geçici olarak kayıt altına alınması gerektiği düzenlenmiş, 31.12.2017 tarihi itibarıyla taşınmazların emlak vergi değeri ile kayıtlarda izlenmesi uygulaması son bulmuş ve idarelerin taşınmazlarını, maliyet bedeli ya da rayiç değeri üzerinden kayıtlarda izlemesi zorunluluğu başlamıştır.

Yapılan incelemeler ışığında, İdare taşınmazlarının kayıtlı değerlerinin veya mali tablolara yansıyan değerlemesinin emlak vergi değeriyle yapıldığı, bu durumun taşınmaz değerlerinin sağlıklı ve gerçeğe uygun olmamasına, genel amaçlı mali tablolarda doğru ve

güvenilir bilgi sunulmamasına yol açtığı görülmüştür. Çünkü emlak vergi değeri asgari ölçülere göre tespit edilen ve emlak vergisi matrahını oluşturan değer olup gerçeğe uygun değer ya da piyasadaki rayiç değerinin çok altında olacaktır.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli işlemin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, taşınmaz değerlendirme işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde yapılması ve mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı İşletmelerin Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatlarının Yapılmaması

Konya Selçuklu Belediyesi gelir ve ruhsat işlemleri üzerinden yapılan incelemede, belediye sınırları içinde faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna giren bazı işletmelerin eğlence vergisi tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde, Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Kanun'un 21'inci maddesinde eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış, maddenin III no.lu ayırımında biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden (Günlük, TL) 5-100 TL arasında eğlence vergisi alınacağı belirtilmiştir. Kanun'un 20/3'üncü maddesinde ise, biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, Kanun'un 96'ncı maddesinde belirtildiği üzere belediye meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden eğlence vergisinin konusuna giren işletmelerin listeleri istenilmiş, Mali Hizmetler Müdürlüğünden de tahakkuk ve tahsilat işlemleri sorgulanmıştır. Eğlence vergisine tabi olması gereken yerlerden; 76 play-station oyun salonundan 14'ünün; 60 bilardo salonundan 41'inin; 23 içkili ve canlı müzik faaliyeti yürüten yerden 21'inin tahakkuk kayıtlarının olmadığı görülmüştür. Kaydı olmayan yerler için gerek

ruhsat bilgileri gerekse de fiili durumları yerinde kontrol edilmeli, vergiye tabi yerlerin tahakkuk kayıtları yapılarak tahsil işlemleri başlatılmalıdır.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli takip ve tahakkuk işlemlerinin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, mevzuata uygun şekilde eğlence vergisine tabi mükelleflerin belirlenmesi çalışmalarının yürütülmesi, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu durum ayrıca belediye gelirlerini artıracaktır.

BULGU 2: Büyükşehir Belediyesinden Aktarılması Gereken Payların Tahsil Edilmemesi ve Tahsilinin Sağlıklı Yürütülmemesi

Konya Selçuklu Belediyesi hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Konya Büyükşehir Belediyesince İdareye aktarılması gereken payların tahsil edilmediği, alacakların takip işlemlerinin sağlıklı yürütülmediği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesine göre, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dâhil müşterek bahislerden elde edilen eğlence vergisinin %20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, %30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine aktarılması gereken "*eğlence vergisi*" payı; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 97'nci maddesi gereği, büyükşehir belediyelerince tahsil edilen %75'i Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında aktarılacak ilçe belediyelerine aktarılacak olan "*müze payı*"; Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik gereği, her türlü kablo ve benzeri gecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili büyükşehir belediyesince tahsil edilen ve İdarenin sorumluluk sahasına giren yerlere ilişkin tahakkuk eden "*geçiş hakkı*" bedeli ile Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesi gereği, büyükşehir belediyesinin cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde ettiği gelirlerden ilçe belediyelerinin sorumluluk sahasına giren yerler için ilgili ilçe belediyesine aktarılacak pay olmak üzere çeşitli kanun ve yönetmeliklerle, ilçe belediyelerine aktarılması gereken payların usul ve esasları belirlenmiştir.

İdarenin 2020 mali yılı tabloları ile Konya Büyükşehir Belediyesi 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıt altına alınan işlem hareketlerinin incelenmesi neticesinde; 31.12.2020 itibariyle Konya Büyükşehir Belediyesince tahsil işlemleri gerçekleştirilen ve yukarıdaki mevzuat uyarınca Selçuklu Belediyesine aktarılması gereken toplam 5.532.889,96 TL tutarındaki "eğlence vergisi", "müze payı", "geçiş hakkı bedeli" ile "kazı bedeli" paylarının, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı, yıl içinde gerekli girişimlerde bulunulmadığından takip sürecinin tam olarak yürütülemediği görülmüştür.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli tahsilatın bir kısmının yapıldığını, kalanının ise takip edildiğini belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, İdare tarafından Konya Büyükşehir Belediyesinden alınması gereken payların gerekli yazışma ve takip işlemleriyle kayıt altına alınarak tahsilinin sağlanması ve İdare gelirinin korunması gerekmektedir.

BULGU 3: Belediye Sınırları İçinde Faaliyet Gösteren İşyerlerine İlişkin Vergi Gelirlerinin Tahakkuk, Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması ve Sonuçlandırılmaması

Konya Selçuklu Belediyesi görev ve yetki sınırları içindeki işyerlerinin tespiti ile emlak vergisi, çevre temizlik vergisi ve ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsilinin sağlıklı şekilde yapılmasına ilişkin sorgulama işlemlerinin tamamlanamadığı; incelenen kısımlar itibariyle tahakkuk kaydı olmayan işyerlerinin bulunduğu, kayıtlarda yer almayan ve güncellenmesi gereken bilgilerin olduğu tespit edilmiştir.

2020 yılı denetimleri kapsamında, Konya Gelir İdaresi Başkanlığıyla yapılan yazışma sonucu Konya ili Selçuklu ilçesi sınırlarında aktif vergi mükellefiyeti bulunan işyerleri (gerçek ve tüzel kişiler) listesi istenilmiş, bu kapsamda 39.776 kayıt sunulmuştur. Ayrıca Konya Büyükşehir Belediyesi CBS/KBS altyapısından ilçe sınırları içindeki numarataj ve adres kayıt verileri de kullanılarak destekleyici mahiyette çalışma yürütülmüştür.

Elde edilen bilgiler İdarenin yetkili birim ve personeliyle paylaşılmış olup 31.12.2020 itibariyle sonuçlandırılan/sonuçlandırılmayan raporlama aşağıda ayrı ayrı yer almaktadır.

a) Emlak Vergisi Çalışması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesine göre, binaların bina vergisine, arsa ve arazilerin de arazi vergisine tabi olduğu ifade edilmiş, binalara ilişkin vergi nispetinin, meskenlerde %0,1, diğer binalarda %0,2, 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %0,2 ve %0,4; arazi ve arsalara ilişkin olarak da vergi nispetinin sırasıyla %0,1 ve %0,3, büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %0,2 ve %0,6 olarak uygulanacağı, yine verginin tarh, tahakkuk ve tahsilinin ilgili maddeler gereği yürütüleceği düzenleme altına alınmıştır.

Bu kapsamda, ilçe sınırları içindeki emlak vergisi mükelleflerinin tahakkuk ve tahsil işlemleri sorgulanmıştır. Buna göre,

- 79 adet Banka ve Finans Kuruluşundan, 17'sinin,
- 19 adet BİT ve Birlikten, 2'sinin,
- 270 adet Derneğin, 115'inin,
- 30 adet Meslek Odasının, 6'sının,
- 28 adet Sendika ve Siyasi Partiden, 8'inin,
- 75 adet Vakıf ve İktisadi İşletmesinden, 41'inin,

Tahakkuk kayıtlarının bulunmadığı/bulunamadığı tespit edilmiştir.

Özellikle "diğer özel ve gerçek kişiler" kapsamındaki 38.130 kaydın ise sorgulaması tamamlanamamıştır.

b) Çevre Temizlik Vergisi Çalışması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "4. Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinin 1'nci fıkrasında, "Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir." denilmektedir.

Söz konusu maddenin 8'inci fıkrasında; "İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden

vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İşyeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin 11’inci fıkrasında ise; *“Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilmiştir.”* denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı ve her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği ifade edilmiştir. Ayrıca, çevre temizlik vergisi artışı her yıl yeniden değerlendirilme oranı kadar arttırılarak hesaplanacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, ilçe sınırları içindeki çevre temizlik vergisi mükelleflerinin tespiti, bunların tahakkuk ve tahsil işlemleri sorgulanmıştır. Buna göre,

- 79 adet Banka ve Finans Kuruluşundan, 2’sinin,
- 19 adet BİT ve Birlikten, 7’sinin,
- 270 adet Dernek ve İktisadi İşletmesinin, 209’unun,
- 30 adet Meslek Odasının, 27’sinin,
- 28 adet Sendika ve Siyasi Partiden, 24’ünün,
- 75 adet Vakıf ve İktisadi İşletmesinden, 65’inin,

Tahakkuk kayıtlarının bulunmadığı/bulunamadığı tespit edilmiştir.

Özellikle "diğer" kapsamındaki 38.130 kaydın ise sorgulaması tamamlanamamıştır.

c) İlan ve Reklam Vergisi Çalışması

29.05.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 12’nci, 13’üncü ve 16’ncı maddelerinde;

“Konu:

Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir.

İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar.

Verginin tarhı ve ödenmesi:

Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir.

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, ilan ve reklam vergisi mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtilmiştir. İlan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği ve belediye meclislerince alınacak karar üzerine iki eşit taksitte ödenebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, ilçe sınırları içindeki ilan ve reklam vergisi mükelleflerinin tespiti, bunların tahakkuk ve tahsil işlemleri sorgulanmıştır. (İlçe belediyesinin sorumlu olmadığı, büyükşehir belediyelerinin sorumlu olduğu yerler dikkate alınarak çalışma yürütülmüştür.) Buna göre,

- 19 adet BİT ve Birlikten, 14'ünün,
- 270 adet Dernek ve İktisadi İşletmesinin, 192'sinin,
- 30 adet Meslek Odasının, 8'inin,
- 28 adet Sendika ve Siyasi Partiden, 6'ının,
- 75 adet Vakıf ve İktisadi İşletmesinden, 47'sinin,

Tahakkuk kayıtlarının bulunmadığı/bulunamadığı tespit edilmiştir.

Özellikle "diğer" kapsamındaki 38.130 kaydın ise sorgulaması tamamlanamamıştır.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli takip ve tahakkuk işlemlerinin başlatıldığını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurumun, söz konusu vergilerin öncelikle muhasebe ve kayıt sisteminden mükellefiyet durumlarının sorgulanması; güncelleme ve değişikliklerin izlenmesi; denetim ve tespit işlemlerinin yerine getirilmesi, tahakkuk ve tahsilatının sağlanması gerekmektedir. Bu durum İdare gelirlerinin artmasına da imkân sağlayacaktır.

BULGU 4: Belediye Sınırları İçindeki Faal İşyerlerine İlişkin Ruhsat Kayıt, Sorgulama ve Takip Süreçlerinin Tamamlanmaması ve Belediyece Kiraya Verilen Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi

Selçuklu Belediyesi sınırlarında faaliyet yürüten aktif işletmeler üzerinde yürütülen işyeri açma ve çalışma ruhsatı kayıt, takip ve sorgulama süreçlerinin tamamlanmadığı ve kiraya verilen bazı işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı kontrollerinin sağlıklı yürütülmediği ve 31.12.2020 itibariyle ruhsat bilgi sisteminde kayıtlarının olmadığı tespit edilmiştir.

a) 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin (a) ve (n) bentlerinde, işyeri

açma ve çalışma ruhsatının, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yetkilendirilmiş idari birimler tarafından verileceği, büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesinin yetkili idare olduğu, aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde de yetkili idareden alınan ruhsat olmadan iş yerinin açılıp çalıştırılmayacağı ifade edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "*İşyeri açma izni harcı*" başlıklı 81'inci maddesinde; Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabi olduğu, aynı Kanunun "*Çeşitli harçlara ait tarifeler*" başlıklı 84'üncü maddesinde yer alan tablonun (3) kısmında ise işyeri açma izni harcının (beher metrekare için işin mahiyetine göre) 0,10 - 1,00 TL arasında kararlaştırılacağı belirtilmiştir.

Denetime esas olacak şekilde Selçuklu Belediye sınırları içindeki faal işyerlerinin belirlenmesi için Konya Vergi Dairesi Başkanlığı ile yazışma yapılmıştır. Vergi Dairesi Başkanlığınca belediye sınırları içindeki faal işletmelerin sayısı ve adresleri bildirilmiştir. Bu kapsamda 39.776 kayıt (işyeri sayısı) temin edilmiş, alınan liste Belediyenin ilgili birimine verilmiş, birim tarafından İdarenin mevzuat gereği ruhsat vermekle yükümlü olmadığı (banka, avukatlık büroları, özel sağlık kuruluşları vs) kapsam dışı tutularak kalan yerlerin ruhsatlarının olup olmadığı, olanların ruhsatlandırma tarihleri ve tüm işyerleri üzerinden kayıt, takip ve sorgulama süreçleri incelenmiştir. 2020 yılı sonu itibariyle yaklaşık 800 işyerinin ruhsat kaydı bilgisi çıkarılmış, kalan yerlerin sorgulama ve inceleme işlemleri tamamlanamamıştır.

Sonuç olarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatı hususunda öncelikle kayıt ve ruhsat sistemi üzerinden incelemelerin tamamlanması ve lüzum görülenler için fiili denetim yapılması gerekmektedir. Bu sayede ruhsat kayıt ve bilgisi olmayan işyerlerinin sisteme dahil edilmesine, takip ve kontrol faaliyeti sağlanarak işyeri açma izni harcına ait tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yerine getirilmesine imkan tanınacaktır.

b) 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 2'nci maddesinde;

"Bu Yönetmelik, sıhhi ve gayrisıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri kapsar." denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin (a) ve (n) bentlerinde;

"a) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini; büyükşehir belediyesi sınırları ve

müccavir alanlar içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesini; belediye sınırları ve müccavir alanlar içinde belediyeyi ve organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini,

n) *İşyeri açma ve çalışma ruhsatı: Yetkili idareler tarafından bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için verilen izni, ...” hükümleri yer almaktadır.*

Mezkûr Yönetmelik'in "*İşyeri açılması*" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında;

“Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz...” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; işyeri açma ve çalışma ruhsatının, belediye sınırları ve müccavir alanlar içinde yetkilendirilmiş idari birimler tarafından verileceği, yetkili idareden alınan ruhsat olmadan işyerinin açılıp çalıştırılmayacağı ifade edilmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "*İşyeri açma izni harcı*" başlıklı 81'inci maddesinde;

“Belediye sınırları veya müccavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.” denilmektedir.

Buna göre; Kanun'un "*Çeşitli harçlara ait tarifeler*" başlıklı 84' üncü maddesinde yer alan işyeri açma izni harcının her metrekare için işin mahiyetine göre 0,10-1,00 TL arasında kararlaştırılarak Belediye tarafından tahsil edilmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

Yapılan incelemelerde, Mali Hizmetler Müdürlüğünden kiraya verilmiş işyerleri listesi temin edilerek işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının olup olmadığı Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan verilerle karşılaştırılmak suretiyle sorgulanmıştır. 210 kiralama dosyasından 63 işyerinin ruhsat bilgilerinin olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup çalışmaların başlatıldığını, takip ve fiili kontrol süreciyle birlikte kayıt işlemlerinin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatı hususunda işyerlerinin denetiminin yapılması, işyeri açma izni harcına ait tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yerine getirilmesi uygun olacaktır.

BULGU 5: Bazı Gelirlerin Tahsilat Oranının Düşük Olması

Konya Selçuklu Belediyesi mali tabloları ve eki belgelerinin incelenmesinde, tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "*Büyükşehir Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri*" başlıklı 18'inci maddesinde; belediye başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler verilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "*Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları*" başlıklı 61'inci maddesinde, gelirlerin ve alacakların tahsili ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından muhasebe yetkilisi sorumlu kılınmıştır. Aynı Kanun'un 38'inci maddesinde ise, kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Gelir kalemlerinin tahakkuk ve tahsilat oranlarının incelenmesinde; aşağıdaki tabloda gösterilen bazı gelir kalemlerinde tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 9: Tahakkuk/Tahsilat Tutarları ve Oranı

AÇIKLAMA	Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2020 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2020 Yılı Tahsilatı (TL)	Tahsilattan Ret ve İadeler (TL)	2020 Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahsil Oranı (%)
Bina Vergisi	48.514.621,51	94.307.337,91	142.821.959,42	75.495.851,05	555.413,26	74.940.437,79	67.326.108,37	52,47

Arsa Vergisi	17.597.038,64	29.148.179,39	46.745.218,03	24.488.941,06	138.579,36	24.350.361,70	22.256.276,97	52,09
Arazi Vergisi	49.226,04	53.157,93	102.383,97	41.327,89	89,60	41.238,29	61.056,08	40,27
Çevre Temizlik Vergisi	9.092.742,44	13.348.257,32	22.440.999,76	11.356.806,61	136.140,85	11.220.665,76	11.084.193,15	50,00
Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri	3.749.403,69	1.240.853,72	4.990.257,41	767.714,35	6.153,34	761.561,01	4.222.543,06	15,26
İlan ve Reklam Vergisi	3.214.405,61	900.712,69	4.115.118,30	536.342,15	6.153,34	530.188,81	3.578.776,15	12,88
Ecrimisil Gelirleri	83.648,47	21.600,00	105.248,47	32.164,10	0,00	32.164,10	73.084,37	30,56
Para Cezaları	16.278.398,45	11.086.067,98	27.364.466,43	9.403.108,30	465.860,08	8.937.248,22	17.961.358,13	32,66
İdari Para Cezaları	6.232.941,80	919.175,39	7.152.117,19	809.202,44	4.786,50	804.415,94	6.342.914,75	11,24
Usulsüzlük, Vergi Ziyai Ve Kaçakçılık Cezaları	829.919,34	979.958,72	1.809.878,06	707.070,04	1.069,75	706.000,29	1.102.808,02	39,00
Diğer Para Cezaları	7.985.280,96	3.476.837,35	11.462.118,31	1.024.736,53	414.364,47	610.372,06	10.437.381,78	5,32

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, kamu kaynağının elde edilmesinde görevli ve yetkili olanların, gelirlerin takip ve tahsili için gerekli önlemleri almaları kamu menfaati açısından uygun olacaktır.

BULGU 6: Gecekondu Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Cari Hesapta İzlenmesi ve Amaç Dışında Kullanılması

Konya Selçuklu Belediyesi hesap ve işlemleri üzerinde yapılan incelemelerde, 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına, mevzuat gereği cari hesaptan virmanla aktarılması gereken tutarların 31.12.2020 tarihine kadar aktarılmayarak amaç dışı kullanıma yol açıldığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "*Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, 20.07.1966 tarih ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, büyükşehir belediyelerinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "*Fonların teşkili ve kullanılması*" başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır. İlgili fonda biriken tutarların, 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerler dışında kullanılmasının mümkün olmayacağı anlaşılmaktadır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un “*Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir*” başlıklı 5’inci maddesine göre de, Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'unun, ilgili belediyelerin 20.07.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı, kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde, 4706 sayılı Kanun'un 5’inci maddesi kapsamında yapılan satışlardan Belediyeye aktarılması gereken payların tahakkuk ve takibini sağlamak üzere oluşturulan fon hesabına 31.12.2020 tarihine kadar aktarım yapılmadığı, gönderilen tutarların cari hesapta izlendiği ve kullanıldığı ayrıca açılan hesabın vadesiz hesap olduğu görülmüştür. Bu şekilde cari hesapta izlenen tutarın 2.973.746,33 TL olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltme ve aktarma işleminin yapıldığını belirtmiştir. Ancak bu işlem, 2021 mali yılında yapıldığından konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde, sözü edilen tutarların gecekondü fon hesabına aktarılması, izlenmesi, belirlenen yer ve hizmetler için kullanılması ayrıca bankada açılan hesap türünün vadeli olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Kaydi-Fiili Durum Uyumsuzluğu Bulunması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, taşınmaz cins tashihiyelerinin yapılmadığı, tapuda kayıtlı taşınmazların kaydedildiği envanterde kaydi-fiili durum uyumsuzluğunun taşınmaz mahiyetinin tespitini güçleştirdiği ve taşınmazın cins ve fiili durum farklılığının sınıflandırma hatasına yol açtığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bahsedilen Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi, "*Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi*" şeklinde tanımlanmaktadır. 10'uncu maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihi yapılması için gerekli işlemlerin yapılması gerektiği; 11'inci maddesinde, kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçümü değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtların kapatılarak yeni kayıt tesis edilmesi gerektiği düzenleme altına alınmıştır.

Yapılan incelemeler ışığında, 31.12.2020 tarihi itibariyle taşınmazların büyük çoğunluğunun cins tashihlerinin yapılmadığı, örneğin, kaydi durumu arsa vasfında olan yerlerin fiili durumlarının yapı, tesis, bina; kaydi durumu mesken, ticari yapı olan bazı taşınmazların kaydi durumunun arsa, arazi vasfında olduğu görülmüştür.

Diğer bir husus, taşınmaz kayıt sisteminde "mevcut kullanım şekli" başlığında, taşınmazın fiili durumunun ve kullanım şeklinin, taşınmazların sınıflandırma ve kayıtların gerçeğe uygun tutulmasını sağlayacak şekilde olmamasıdır. Örneğin, mevcut kullanım şekline/fiili durumuna göre sınıflandırma yapılarak inceleme yapılmak istenildiğinde, yapı, tesis, kapalı alan gibi bina hüviyetindeki yerlerin fiili durumlarının arsa, bahçe statüsünde; mevcut durumu yol niteliğinde olan bazı taşınmazların yol dışında kullanım alanı olduğu yine bahçe, bağ ve arazi vasfındaki mevcut kullanım şekli kayıtlı taşınmazların yol, tesis ya da ağaçlandırılacak alan özelliği barındırdığı görülmüştür. Bu durum, güncelleme ve revizyon işlemlerinin eksik kalmasına, taşınmaz mahiyet ve sınıflandırmasında güçlük yaşanmasına ve kayıtların mevzuata uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulması ve denetime hazır şekilde muhafaza edilmesi esası gereği sunumunda zaafiyet oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması, kaydi durum-mevcut durum şeklinin (fiili durum) uyumlaştırmasının sağlıklı yürütülmesi gerekir.

BULGU 8: Bazı Taşınmaz Tahsislerinin Mevzuatın Öngördüğü Şartları Sağlamaması

Konya Selçuklu Belediyesinde taşınmaz tahsis dosyalarının incelenmesi neticesinde, kamu kurumlarına tahsis edilen bazı taşınmazların 30 yıl süreyle tahsis edildiği, bazılarının süresiz tahsis edildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesine göre, taşınmaz tahsis yetki ve görevi belediye meclisindedir. Bu maddeye dayanılarak anılan Kanun'un 75'inci maddesinde belirtilen şart ve kriterlere göre tahsis işlemi gerçekleştirilmektedir. Buna göre belediyeler, kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilirler. Tahsisin amacı dışında kullanılmaması ve süre sonunda yeniden tahsis işlemi yapılması esas olmalıdır.

İdare taşınmaz tahsis işlem ve dosyaları üzerinde yapılan incelemelerde, kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik bazı taşınmazların 30 yıl süreyle, bir taşınmazın da süre şartı belirtilmeksizin tahsis edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup mevzuata uyarlılığın sağlanacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak İdarece, taşınmaz tahsislerinin mevzuatın öngördüğü süre ve şekil şartlarına uygun gerçekleştirilmesi, aykırı olanların ise düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Taşınmazın Mahiyeti Tespit Edilemeyen Şekilde Kullanılması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz iş ve işlemlerinin incelenmesinde, İdarenin mülkiyetindeki bazı taşınmazların fiilen başka kişilerce kullanıldığı, sağlıklı bilgi edinilemeyerek kullanıcısının saptanamadığı, bu durumun idarece takip edilmediği dolayısıyla taşınmazların yönetimi bakımından risk taşıdığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 48'inci maddesinde, kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı ve bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olduğu; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesine göre belediyenin taşınır ve

taşınmaz mallarını idare etmek görevinin Belediye Başkanına ait olduğu, hüküm ve kayıt altına alınmıştır.

Bu kapsamda örneklem yoluyla seçilen taşınmazların işlem ve karar dosyaları, tapu ve takdiyat bilgileri, imar işlemleri üzerinden teknik bilgileri; gerek Selçuklu Belediyesi CBS gerekse de Konya Büyükşehir Belediyesi KBS tabanlı ortofoto, İdare tarafından sunulan saha ve alan görüntüleri, .kml veya .kmz formatlı dosyalar ile uydu görüntüleri (Google Earth Pro) üzerinden mekânsal ve fotoğrametrik boyut incelenmiş, ayrıca İdarenin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü yetkililerinden işlem ve uygulama süreci hakkında bilgi alınmıştır.

İdarenin mülkiyetindeki Selçuklu ilçesi Aşağı Pınarbaşı Mahallesi 28260 ada 10 parseldeki 1.249,72 m² yüzölçümüne sahip, tapuda arsa vasfında olan taşınmazın fotoğraf ve uydu görüntüsü üzerinden tarımsal faaliyet benzeri amaçla kullanıldığı, taşınmazın bitişiğinde mesken olduğu görülmüştür ve bu yönde İdareden sahadaki durumun ortaya konabilmesi için bilgi ve belge talep edilmiştir. Çalışma sonucu, 442 sayılı Köy Kanunu gereğince köy tüzel kişiliğine tescil edilen ve tüzel kişiliğinin fesih olmasıyla belediye adına kayıt edilen taşınmaz olduğu ve kim tarafından kullanıldığının tespit edilemediği paylaşımları yapılmıştır.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli işlemin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, İdarenin mülkiyetinde olan taşınmazın kontrol ve takip sürecinin sağlıklı biçimde yerine getirilmesi, fiili kullanımın boyut ve amacının tespit edilmesi ile gerekli işlemin tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: İdare Tarafından Bağış Alınan Bazı Taşınmazlardan Şartlı Bağış Konusu Edilenlerin Bağış Senedinde Belirtilen Amaca Dönük İşlem Tesis Edilmemesi, Bazı Taşınmazların ise Fiilen Kamu Hizmeti Dışında Kullanılması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz yönetimi kapsamında yapılan incelemelerde, şartlı bağış kapsamında bulunan bazı taşınmazların bağış senedine matuf amaç ve koşul çerçevesinde değerlendirilmediği ve işlem tesis edilmediği, bazılarının ise kamu hizmeti dışında ve kısmen idare dışında kullanıma maruz kaldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesine göre, şartlı bağışların belediye meclisince, 38'inci maddesine göre şartsız bağışların belediye başkanı onayıyla kabul edileceği; belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek görevinin belediye başkanının görevi

olduğu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 48'inci maddesinde, kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı ve bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olduğu ortaya konulmaktadır.

Bu kapsamda; örneklem yoluyla seçilen taşınmazların işlem ve karar dosyaları, tapu ve takdiyat bilgileri, imar işlemleri üzerinden teknik bilgileri; bilgisayar ortamında fonksiyonel ve uzaktan algılama teknikleriyle (UZALDE) konumsal veriler ile uydu görüntüleri, saha fotoğraflamaları, harita sayısallaştırması, İdare tarafından sunulan saha ve alan görüntüleri, .kml veya .kmz formatlı dosyalar ile uydu görüntüleri (Google Earth Pro) üzerinden mekânsal ve fotoğrametrik boyut incelenmiş, ayrıca ilgili birim yetkilileri marifetiyle gerek saha incelemeleri gerekse de ayrıntılı işlem ve uygulama süreci yürütülerek fiili ve kullanım, sınır aşımı, işgal ve diğer uygulamaları sorgulanmıştır.

Buna göre, bazı taşınmazlar açısından inceleme sonuçları aşağıdaki tabloda ortaya konulmuştur.

Tablo 10: Taşınmaz Kaydi-Fiili Durum

İlçe	Mahalle	Ada	Parsel	Tapu Bilgisi/İmar Durumu	Fiili Durumu ve Alan İncelemesi
Selçuklu	Dikilitaş	13855	13	Arsa/sanayi	İki yapı arasında kaldığından fiili kullanıma maruz kalmış, konteyner/müştemilat konulmak suretiyle değerlendirilmektedir.
Selçuklu	Aşağı Pınarbaşı	19894	19	Tarla/Tarım arazisi	2012 yılında 'şartlı bağışla' edinilmiştir. Bağış senedinde, okul, Kur'un Kursu ve Dini Tesis amacıyla kullanılmak üzere kullanılacağı yer almaktadır. Ancak üzerinde herhangi işlem tesis edilmediğinden kullanılmamaktadır veya şartlı bağışa dönük işlem uygulanmamıştır.

Selçuklu	Hocasinan	20121	1	Arsa/Kısmen BHA- Kısmen Yol	Atıl eşya, ardiye unsurlarının ve inşaat malzemelerinin konulduğu görülmüştür.
Selçuklu	Sille	20420	2	Arsa/Mesken	Saha görüntü ve incelemeleri sağlıklı değildir. Çünkü taşınmazın sınırında inşaat çalışması bulunduğundan sınır aşımı, fiili işgal riski bulunmaktadır. Müştemilat unsurlarına rastlanılmıştır.
Selçuklu	Sille	20420	3	Arsa/Mesken	
Selçuklu	Yazır	22790	1	Arsa/Resmi Kurum	2014 yılında 'şartlı bağışa' konu edilmiş, ancak fiili olarak bağış amacı yönünde işlem tesis edilmemiştir.
Selçuklu	Dikilitaş	15711	7	Arsa/Sosyal Tesis	Saha görüntüleri sağlıklı değildir, uydu ve fotoğrametrik görüntülerde basit yapıların, müştemilat ve yıkıntı alanının varlığı tespit edilmiştir.
Selçuklu	Dikilitaş	15711...	8	Arsa/Sosyal Tesis	

Kamu idaresi bulguda belirtilen hususlara ilişkin, 3'üncü kişilerce bir kullanım olmadığını, tüm taşınmazların kontrol edilmesinin mümkün gözükmediğini ifade etmiştir. Bulguda yer alan şartlı bağışların amacına dönük kullanılmamasına, sınır aşımı ve hisseli parsellerden İdarenin mülkiyetine tekabül eden yerlerin neden amaç dışı kullanıldığına yönelik herhangi bir açıklama yapılmamıştır. İdare cevabında da geçici kullanımlar olduğunu kabul etmiş ki temel eleştiri noktası burasıdır.

Ayrıca İdare, tüm taşınmazların kontrol edilmesinin mümkün olmadığını belirtmiştir. Yasal düzenlemeler ışığında taşınmazların kontrolü, takibi ve işgallerden korunması İdare ve yetkili kişilerin sorumluluğunda olup buna dair gerekli önlemleri almak, kamu hizmeti ve amaç dışı kullanımları engellemek ve taşınmazların tamamı üzerinde takip ve tespit çalışmaları yürütmesi zorunludur.

Tespit edilen hususlara dair gerçekleştirilecek düzeltme ve işlemler, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, bağış yoluyla edinilen taşınmazların bağış senedine uygun şekilde, atıl ya da kullanım dışı olanların, alınacak kararla tasarrufa konu edilmesi, fiilen kamu hizmeti dışında kullanılan, sınır aşımı veya özel amaçla kullanıma maruz kalma tehlikesi bulunan taşınmazlar

için önlem ve tedbirlerin alınarak kontrol ve takip mekanizmasının oluşturulması önem taşımaktadır. Bu süreç, etkin bir taşınmaz yönetimi anlayışının gereği olacaktır.

BULGU 11: İdarenin Mülkiyetinde veya Sorumluluğunda Bulunan Taşınmazların Yönetim, Takip ve Kontrolünde Eksiklik Bulunması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz yönetimi kapsamında yapılan incelemelerde, bazı taşınmazların fiilen gerçek kişilerce kullanıldığı, kullanım alanlarının yararlanılmasında gerekli kararın alınmaması ve işlem tesisinin sağlanamaması dolayısıyla kamu hizmeti veya umuma ait yararlanma özelliğinin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 48'inci maddesinde,

“...Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır...” hükmü yer almaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesine göre belediye başkanı, taşınmazların idaresinden sorumlu olmakta, sorumluluğunu, harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ile ilgili personel aracılığıyla yerine getirmektedir. Nitekim İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında taşınmazların kayıt ve kontrolünden, takip ve yönetim işlemlerini yürüten personel ile harcama yetkililerinin de yasal ve idari sorumluluğu söz konusu olmaktadır. Taşınmaz yönetimi en alt kademedeki üst yöneticiye kadar tüm ilgililerin sorumluluğu altında gerçekleşen bir süreçtir.

Taşınmaz yönetimi; envanter oluşturma, muhasebeleştirme ve varlık/varlıkların yönetimi fonksiyonlarını içermektedir. Yönetim fonksiyonu ise taşınmazlara ilişkin tüm işlem ve hareketlerin kayıt altına alınması, izlenmesi ve takibinin yapılmasını içermektedir. Bu sürecin en önemli ayağı da taşınmazların fiili durumu, işgal ve farklı kullanım, sınır aşımaları gibi diğer şekildeki yönetim ve takip süreçleridir.

Bu kapsamda; örneklem yoluyla seçilen taşınmazların işlem ve karar dosyaları, tapu ve takdiyat bilgileri, imar işlemleri üzerinden teknik bilgileri; gerek Selçuklu Belediyesi CBS gerekse de Konya Büyükşehir Belediyesi KBS tabanlı ortofoto, bilgisayar ortamında fonksiyonel ve uzaktan algılama teknikleriyle (UZALDE) konumsal veriler ile uydu görüntüleri, İdare tarafından sunulan saha ve alan görüntüleri, .kml veya .kmz formatlı dosyalar ile uydu görüntüleri (Google Earth Pro) üzerinden mekânsal ve fotoğrametrik boyut incelenmiş, ayrıca İdarenin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü yetkilileriyle gerek saha incelemeleri gerekse de ayrıntılı işlem ve uygulama süreci yürütülmüştür.

İdareden, taşınmaz envanteri kapsamındaki tüm taşınmazların kml/.kmz formatları istenilmiş, taşınmaz envanterinde 5879 adet taşınmaz yer almakta iken 3914 adet taşınmazın uzantısı sunulmuş, sunulan dosyalardan 366'sının kml/.kmz uzantılı dosyası yalnızca "google earth pro" üzerinde konum bilgisine sahip olup diğer sayısal ve niteliksel bilgisi (ada, parsel, taşınmaz cins ve özellikleri vs) bulunmamaktadır. Veri/bilgi kısıtı-eksikliği olan taşınmazlar haricinde, 3584 taşınmazdan örneklem yoluyla seçilenler genel incelemeye konu edilmiştir.

Yapılan tespitlerden bazıları aşağıda tablo halinde sunulmuştur;

Tablo 11: Taşınmaz Kaydi-Fiili Durum

İlçe	Mahalle	Ada	Parsel	Tapu Bilgisi/İmar Durum	Fiili Durumu ve Alan İncelemesi
Selçuklu	Dağdere	137	1	Park/Park Alanı	Tapu ve imar düzenlemesi park alanı olan taşınmaz, 6360 sayılı Kanun öncesi vatandaşlarca kullanılmasına karşın, yasayla birlikte mülkiyeti idareye geçmiş ancak fiili kullanım, üzerinde ev, yapı ve donatı unsurlarıyla devam etmektedir. Park alanı olarak kullanımı mümkün olan alanın, fiilen mesken olarak kullanılması ve değerlendirilmesi mevzuata uygun değildir. Mevzuata uyumlu hale getirilmesi, kamu yararı boyutu da göz önünde bulundurularak işlem tesis edilmesi gerekir.
Selçuklu	Çaltı	178	1	Arsa/Mesken Sahası	6360 sayılı Kanun öncesi vatandaşlarca kullanılmasına karşın, yasayla birlikte mülkiyeti idareye geçmiş ancak fiili kullanım, üzerinde ev, yapı ve donatı unsurlarıyla devam etmektedir. Gerçek kişilerce kullanımı herhangi bir karar alınmaksızın ya düzenleme yapılmaksızın mevzuata uyumlu değildir.
Selçuklu	Akpınar	187	1	Tarla/Tarım Arazisi	Toprak yapısı gereği tarım alanı olarak kullanımı mümkün olmayan bir yerdir. Ancak, Google earth ve CBS tabanlı ortofoto üzerinden alanda; patika yol,

					birtakım geçici unsur ve donatılarla, koyteynervari yapı bulunduğu anlaşılmıştır.
Selçuklu	Eğribayat	352	1	Park/Park Alanı	Tapu ve imar düzenlemesi park alanı olan taşınmaz, 6360 sayılı Kanun öncesi vatandaşlarca kullanılmasına karşın, yasayla birlikte mülkiyeti idareye geçmiş ancak fiili kullanım devam etmiş, üzerinde yapı ve donatı unsurları bulunduğu, imar planı ve kamu hizmeti amacı dışında kullanım mevzuata uyarlı değildir.
Selçuklu	Hocacihan	15316	1	Arsa/Eğitim Kurumu	Taşınmaz üzerinde eğitim tesisi bulunmaktadır. İdarenin mülkiyetine isabet eden parseldeki fiili kullanıma ilişkin herhangi bir tahsis ya da kullanım izni olmadığı saptanmıştır.
Selçuklu	Yazır	24053	3	Arsa/Eğitim Tesisi	Taşınmaz üzerinde eğitim tesisi bulunmaktadır. İdarenin mülkiyetine isabet eden parseldeki fiili kullanıma ilişkin herhangi bir tahsis ya da kullanım izni olmadığı saptanmıştır.
Selçuklu	Sille	28750	1	Arsa/Mesken	İdarenin mülkiyetine isabet eden parsel, komşu bitişiğindeki meskenle birlikte kullanılmaktadır. Fiili kullanımı mevzuata uyarlı değildir.
Selçuklu	Mimarsin an	28950	7	Arsa/Park Alanı	İdarenin mülkiyetine isabet eden parsel gerçek kişilerce kullanılmaktadır. Bölge park alanı olduğundan dolayı mevzuata uyarlı hale getirilerek işlem tesis edilmesi gerekmektedir.
Selçuklu	Aşağıpınarbaşı	32201	5	Arsa/Mesken	2019 yılında satışı yapılmak amacıyla İdareye, Hazine tarafından bedelsiz devredilmiştir. Fiilen ise alan üzerinde yapı bulunmaktadır.

Seçuklu	Kayacık	42431	1	Arsa/Ticaret	İmar planı ticaret sahasıdır. Ama üzerinde fiilen yapı ve müştemilat bulundurulmaktadır. Fiili kullanımı kamu yararı amacı gözetmediğinden dolayı tahliye edilmesi/ işgaliye alınması, satış vs. yöntemlerle kanuni hale getirilmelidir.
Seçuklu	9 Mahalle	466	103-104	Tarla	Fiili incelemede halka açık otopark olarak kullanıldığı görülmüştür. Gerekli düzenlemenin yapılması gerekiyor.
Seçuklu	Dağdere	0	118	-	Mahiyeti bilinmeyen, tapu kaydı olmayan saha ve uydu fotoğrafı üzerinden inceleme yapılamayan yerdir. İdarece taşınmaz cins ve kullanımına göre işlem tesis edilmelidir.
Seçuklu	Dikilitaş	23514	1	Arsa/Eğitim Tesisi	Fiili olarak kullanılmamaktadır ancak incelemelerde geçici mahiyette kullanıldığı, uydu görüntülerinden prefabrik yapıların, donatı ve çeşitli dorse, konteyner gibi unsurların bulunduğu görülmüştür. Fiili durumu ve kullanımı tespit edilerek değerlendirilmeli, işgal söz konusuysa işlem tesis edilmelidir.
Seçuklu	Hocasınan	15316	1	Arsa/Eğitim Tesisi	Üzerinde eğitim kurumu bulunan yapının belediyeye ait hissesi tahsis veya izin olmaksızın kullanılmaktadır.
Seçuklu	Eğriabat	352	1	Park/Park	Tapu ve imar düzenlemesi park alanı olan taşınmaz, 6360 sayılı Kanun öncesi vatandaşlarca kullanılmasına karşın, yasayla birlikte mülkiyeti idareye geçmiş ancak alandaki fiili kullanım sonlandırılmamıştır. İmar planına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.
Seçuklu	Dikilitaş	15711	7	Arsa/Sosyal Tesis	Boş alan bilgisi edinilmiştir ancak uydu görüntüsü ve fotoğraflar üzerinden

					konteyner, taşınabilir yapı konulmak suretiyle kullanım olduğu saptanmıştır.
Selçuklu	Yazır	24053	3	Arsa/Eğitim Tesisi	İdarenin de hissesinin olduğu özel eğitim kurumu tarafından kullanılan taşınmaz olup maliklerin hissesine giren alan, servis araçları için park yeri ve halısaha olarak kullanılan kısmı bulunmaktadır. Eğitim kurumunca kullanılan taşınmaz kısmına dair herhangi bir izin, kiralama ya da tahsis bulunmamaktadır. Mülkiyetin el birliğiyle yürütülmesini de göz önünde bulundurarak gerekli işlem ve düzenlemelerin tesis edilmesi uygun olacaktır.
Selçuklu	Hocacihan	15316	1	Arsa/Eğitim Tesis Alanı	İdarenin de malik olduğu çok hisseli taşınmazın fiilen okul olarak kullanılmaktadır. Ancak tasarrufu edilen alan ve kısım için gerekli izin, tahsis ya da yasal uygunluğun yerine getirilmesi doğru olacaktır.

Kamu idaresi bulguda belirtilen hususlara ilişkin yeterli savunmayı yapmamış, özellikle işgal, sınır aşımı ve kamu hizmeti dışındaki kullanımlara izahat getirmemiştir. Bundan dolayı konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, yukarıda örnek olarak sunulan eksiklik ve mevzuata uyarlı olmayan işlemlerin giderilmesi, diğer taşınmazları açısından takip ve kontrol süreçlerinin oluşturulması, taşınmaz yönetiminin sağlıklı şekilde yürütülmesi önem taşımaktadır.

BULGU 12: Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bakım ve Onarım İşlerinin Üstlenilmesinde ve Aynı İhtiyaçların Karşılansında Mevzuatın Öngördüğü Usule Uyulmaması

Konya Selçuklu Belediyesi tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkiler kapsamında gerçekleştirilen, bakım, onarım ve tadilat işleriyle aynı ihtiyaçların karşılanmasında, belediye meclis kararına dayanma şartının yerine getirilmediği, işlemlerin, ilgililerin talep dilekçesine binaen İdare içinde oluşturulan komisyonca karar verilerek

yürütüldüğü ve bu şekilde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci madde hükümlerine uygun hareket edilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının b) bendinde,

“Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir...”

Aynı Kanun'un 75'inci maddesinde,

“Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir...”

Hükümleri yer almaktadır. Bunu göre, belediyeler görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda belediye meclis kararına dayanmak suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım işlerini üstlenebilir; aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilirler. Temel şart ise belediye meclis kararı alınması ve karara binaen uygulama tatbik edilmesidir.

İdarenin 2020 yılı içinde 35 kamu kurum ve kuruluşuna (ilk ve orta derece öğretim kurumları, cami ve müftülük vs.) yönelik gerçekleştirilen bakım, onarım ve tadilat işleri, kütüphane, okul ve bazı kamu kurumlarına yapılan mal, malzeme desteği ile bazı çevre düzenlemeleri ile aynı yardımların listesi incelenmiş ve genel olarak üstlenilen işlerin ya da yapılan aynı desteklerin herhangi bir meclis kararına dayanmadığı, bu yönde karar alınmaksızın İdare içinde oluşturulan komisyon marifetiyle tamamen talep ve dilekçe üzerine

gerçekleştirildiği görülmüştür. İdare içinde teşekkül edilen komisyon marifetiyle taleplerin incelenmesi, bütçe ve mali imkânlar ölçüsünce değerlendirmeye alınması uygulaması yerinde ve iç kontrol sisteminin gereğini ifa yönünden önem taşısa da en başta vurguladığımız ve altını çizdiğimiz boyutuyla, belediye meclis kararı alınması, kararda belirtilen ve sınırları çizilen şekilde yerine getirilmesi doğru olacaktır. Nitekim mevzuatın öngördüğü usul de bahsedilen cihettedir.

Kamu idaresi cevabında, bulguda yapılan açıklamalar aksine belediye meclis kararı alınmasına gerek olmadığını, zikderilen Kanun'un 14'üncü maddesinin yetki verdiğini ifade etmiştir. Ayrıca okul, cami vs için gelen her bir talep için her ay çok sayıda meclis kararı alınma güçlüğünden bahsetmiştir.

Halbuki 14'üncü madde hükmü İdareye, genel olarak görev ve sorumlulukları çerçevesinde bir yetki tanımış olup diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkiler, ayni yardım ve bakım, onarım işlerinin mutlak suretle 75'inci madde hükümlerine göre yapılması gerekmektedir. 14'üncü madde genel görev alanını çizip 75'inci madde uygulama esaslarını ortaya koymaktadır. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkiler kapsamında gerçekleştirilen, bakım, onarım ve tadilat işleriyle ayni ihtiyaçların karşılanmasında bulgudaki eleştiriler kapsamında hareket edilmesi önem taşımaktadır.

Diğer taraftan, her bir talep için meclis kararı alınması ya da tek bir karar alınması İdarenin takdirinde olup meclis kararı alınmaması Kanuni düzenlemeye uygun değildir. Bunlardan dolayı İdare cevabı yerinde görülmemiş ve konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, İdare tarafından gerçekleştirilecek iş ve desteklerde usul şartına riayet edilmesi gerekmektedir.

BULGU 13: Bazı Taşınmazların Devlet İhale Kanunu'nda Yer Almayan Yöntemle Kiraya Verilmesi

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz kiralamaalarının incelenmesinde, İdarenin mülkiyetinde olan bazı taşınmazların ihale yapılmadan Encümen kararı ile mevzuatta yeri olmayan “yer ücreti” adı altında kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve

taşıma işleri bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 35'inci maddesinde de ihale usullerinden bahsedilmiş bu ihale usullerinin sırasıyla kapalı teklif, belli istekliler arasında kapalı teklif, açık teklif, pazarlık ve yarışma usullerinden oluştuğu, işin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı, bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince tespit edileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Mali Hizmetler Müdürlüğü kiralama servisinden alınan verilerde 204 adet taşınmazın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale ile kiraya verilmesi gerektiği halde anılan mevzuat hükümlerine aykırı olarak encümen tarafından belirlenen yer ücreti adı altında kiralama yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltmelerin yapılacağını belirtmiştir. Ayrıca cevabında, işlemlerin 2018 yılı öncesini kapsadığını ifade etmiştir. Ancak 2018 yılı öncesi ya da sonrası şeklinde bir ayırım esnekliği Kanuni açıdan tanınmamıştır. "Yer ücreti" altında 2886 sayılı Kanun dışında ve mevzuatta öngörülmeven şekilde kiralama yapılmaması gerekir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, taşınmaz kiralama işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 14: Kira Süresi 10 Yılı Aşan Taşınmazların İhale Edilmeksizin Mevcut Sözleşme Süresinin Uzatılması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz kiralamalarının incelenmesinde, İdarenin mülkiyetinde bulunan ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale ile kiraya verdiği taşınmaz mallarının, kiralama süresi sonunda yeniden ihale düzenlemeden Encümen kararı ile süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiraya verdiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "*Kiralarda sözleşme süresi*" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde, kamu idarelerine ait taşınmazlara ilişkin kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun "*İkinci Ayırım, Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları*" başlıklı kısmının 339'uncu maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümlerin uygulanacağı, 347'nci maddesinde, konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, 157 adet kiraya verilen taşınmazların, ihale süresinin 10 yılı aştığı, (1991,1992,1995, 1999, 2000 vb.) süre sonunda ihale yapılmaksızın Encümen kararıyla, enflasyon oranı üzerinden kira artışı yapılarak sözleşmelerinin uzatıldığı tespit edilmiştir. Bu itibarla, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya taşınmazların ihale ile kiraya verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltmelerin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, taşınmazlardan kira süresi bitmiş olup kendiliğinden uzayan ve 10 yılı geçen taşınmazların tahliyesinin sağlanması ve 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ihale edilmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Aile Sağlık Merkezlerinin Bedelsiz Kullanılması

Konya Selçuklu Belediyesi taşınmaz hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, sağlık hizmetlerinde kullanılmak amacıyla tahsis edilen 8 adet Aile Sağlığı Merkezinin, İl Sağlık

Müdürlüğünce kiralamak suretiyle kullanıldığı, tahsis karar ve gerekçesinde böyle bir işlemin öngörülmediği, kiralama bedelinden ise İdarenin mahrum kaldığı tespit edilmiştir.

5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nun 4'üncü maddesinde kamuya ait taşınmazlardan aile sağlığı merkezi olarak kullanılması uygun görülenlerin doğrudan aile hekimlerine kiraya verilebileceği ifade edilmektedir.

Yapılan incelemelerde, Konya İl Sağlık Müdürlüğüne bedelsiz tahsis edilen ve ASM olarak kullanılması öngörülen 8 adet taşınmazın, kiralama suretiyle kullanıldığı, elde edilen gelirin İl Sağlık Müdürlüğü uhdesinde kaldığı, tahsis amaç ve mahiyetinde bu yönde bir düzenleme olmadığı, tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguda belirtilen hususlara ilişkin, ASM'lerin bir kısmının gerçek kişilerin katkılarıyla bir kısmının da Belediye imkanlarıyla inşa edildiğini, Belediye mülkiyetindeki ASM'lerin kiralandığı, diğerlerinin (Hazineye ait olanlar) tahsis edildiğini belirtmiştir. Ancak yılı içinde yapılan denetim, İdarenin yetkili personelinden alınan bilgiler, tahsis dosyaları ve kiralama işlemlerinden elde edilen bilgiler farklıdır. İdare tarafından sunulan bilgiler ile bulgu cevabındaki açıklamalar çelişmektedir. Resmi yazıyla İl Sağlık Müdürlüğünden alınan veriler de bunu kanıtlamaktadır. İdarece cevabi durumu kanıtlayıcı belge ve evrak sunmamıştır. Ayrıca tenkit edilen tahsis edilen yerlerin Sağlık Müdürlüğünce kiralanma gerekçesi açıklanmamıştır. Bunlardan dolayı konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, ücretsiz şekilde kamu hizmeti sunumu amacıyla tahsis edilen taşınmazın, tahsis amaç ve gerekçesine uygun olarak kullanılması yerinde olacaktır.

BULGU 16: İdare ile Dernek Arasında Gerçekleştirilen Ortak Hizmet Projesinin Kanunda Belirtilen Usule Uygun Olmaması

Konya Selçuklu Belediyesi ile ... Derneği arasındaki hizmet projesinin ve buna istinaden yapılan aynı yardımların güncel ve 2020 yılı içinde gerçekleşen "ortak hizmet projesi" olmaksızın yalnızca Meclis kararı alınarak yapıldığı tespit edilmiştir.

Belediyelerin dernek ve vakıflarla ilişkisi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Diğer kuruluşlarla ilişkiler*" 75'inci maddesinin 1'inci fıkrasının c) bendinde şöyle düzenlenmektedir;

"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf

ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir."

Yine aynı maddede yer alan, *"..5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz."* hükmüyle derneklere ayni ve nakdi yardım yapılmasının önü kesilmiştir. Sadece belediye meclisince alınacak karar ve karşılıklı protokole dayanılarak ortak hizmet projesi gerçekleştirilecek, bu kapsamda da yükümlülük ve üstlenilen görevlerin net bir şekilde belirtilmesi koşuluyla yardım ve destek sağlanabilecektir.

Belediye Kanunu dernek ve vakıflarla ilişkileri sınırlı düzeyde belirlemiş, ortak hizmet projesi olmaksızın doğrudan iş ve işlem gerçekleştirilmesini engellemiştir. Ortak hizmet projesi de tarafların birlikte, her iki tarafında maddi veya maddi olmayan katkılarıyla beraber gerçekleştirebilecekleri bir hizmet projesini ifade etmektedir. Burada ifade edilen ortak hizmet projesi, belediyelerin görev ve sorumlulukları içine giren ve dernek/vakıfların amacına uygun olan mahalli ve müşterek nitelikteki konuları ihtiva etmektedir.

Yapılan incelemelerde, İdare tarafından ... Derneğine çeşitli tarihlerde, öncesinde kamu yararına çalışan dernek olmaması sebebiyle mülki idare amirden izin alınarak, Meclis kararına istinaden, afetlere hazırlık eğitimleri ve tatbikatlarında, muhtemel afetlerde kullanılmak üzere mal ve malzeme desteği verildiği, alınan bilgilerde 2016 tarihinde protokol imzalandığı ve süresi 1 yıl olduğu, sonraki tarihlerde herhangi bir ortak hizmet projesini ihtiva eden protokol bulunmadığı, eski tarihli protokolün referans alınarak 2020 yılı içinde tamamen talep veya başvuru formu ile idarenin proje desteği, yardımların ayrıntısını içeren tek taraflı kabul edilen belgeye dayalı ayni destek sağladığı, özellikle ortak hizmet projesinin doğurduğu karşılıklı yükümlülük ve görevlerin Dernek yönünden girdi-sonuç esasına göre görülemediği ya da raporlanmadığı görülmüştür. Gerçekleştirilen projede usul şartlarından birisi ve önemli sayılanı "ortak hizmet projesi protokolü" düzenlenmesi ya da 2020 yılı için önceki yıl/yıllarda uygulanan protokolün güncellenmesidir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar uyarınca, yükümlülüklerin ve proje koşullarının net olarak belirlendiği protokole istinaden ortak hizmet projesi yürütülmesi ve bu doğrultuda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 17: Bazı Taşınır Malların Vakıf Kullanımına Bırakılması

Konya Selçuklu Belediyesi ile ... Vakfı arasında gerçekleştirilen ortak hizmet projesi çerçevesinde kullanılan bazı taşınır malların, projenin bitimine müteakip İdareye teslim edilmesi gerektiği halde Belediye Meclis kararıyla vakfın kullanımına bırakıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin 1'inci fıkrasının c) bendinde,

“Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.”

Denilmektedir.

Yine aynı maddede yer alan, *“...5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz.”* hükümlerinden, derneklere ayni ve nakdi yardım yapılamayacağı, sadece Belediye Meclisi Kararı ve protokole dayanılarak ortak hizmet projesi yürütmelerinin mümkün olabileceği, bu kapsamda da yükümlülük ve üstlenilen görevlerin net bir şekilde belirtilmesi koşuluyla yardım ve destek sağlanabileceği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, İdare ile Vakıf arasında eğitim, öğretim ve sosyal hizmetlerin ifası amacıyla gerçekleştirilen ortak hizmet projesi 2020 yılında sona erdirilmiş, bu süreçte Vakıf tarafından kullanılan hizmet merkezinin kullanımı sonlandırılmıştır. Ancak alınan Meclis kararıyla, ortak hizmet projesi çerçevesinde kullanılan hizmet merkezindeki 32 kalem taşınır mal (toplamda 2017 adet demirbaş, çeşitli malzeme vs.) teslim tutanağı düzenlenerek Vakfın kullanımına bırakılmıştır.

Anılan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, vakıflara ayni ve nakdi yardımı sağlayacak işlem tesis edilmesi mümkün olmayıp ortak hizmet projesi çerçevesinde geçici olarak kullanılan, proje sona erince İdareye teslim edilmesi gereken taşınır malların vakfa bırakılması, ayni yardım kapsamında değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup taşınırların geri alınacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, yapılan açıklamalar çerçevesinde, Vakfa ayni yardım yapılması niteliğinde olan işlemin iptal edilmesi ve fiilen kullanıma verilen taşınırların İdarece geri alınması doğru olacaktır.

BULGU 18: Moloz ve Yıkıntı Atıklarının Yönetiminde Koordinasyon Eksikliği Yaşanması, İdarenin Büyükşehir Belediyesi İzni ve Takibi Dışında Görev Üstlenmesi

Konya Selçuklu Belediyesinde hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının yönetimine ilişkin incelemelerde, İdarenin, Konya Büyükşehir Belediyesinin uhdesinde olan bazı işleri yürüttüğü ve koordinasyon eksikliği yaşandığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesine göre; hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak, hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek büyükşehir belediyelerinin görevleri arasındadır.

Bu göreve ilişkin usul ve esaslar teknik ve mali hususlar ve uyulması gereken kurallar, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde belirlenmiştir. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, bu atıkların yönetiminden sorumlu kişi, kurum/kuruluşlar, atıkların çevre ve insan sağlığına olabilecek zararlı etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu; 8'inci maddesinde ise, İl belediye mücavir alanı içinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyelerinin; geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı ile ilgili yönetim planı hazırlamakla, depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle ve gerekli tedbirleri almakla, toplanma, taşınma ve bertaraf bedelini belirlemekle, bu kapsamdaki faaliyetleri denetlemekle ve gerekli istatistiki bilgileri ilgilileriyle paylaşmakla yükümlü olduğu düzenlenmiştir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıklarının yönetimi ilk derecede büyükşehir belediyesinin yetkisinde olup il düzeyinde faaliyetlerin gerçekleşmesi çerçevesinde yönetim planlarının hazırlanmasından depolama/döküm sahalarının yönetilmesine kadar tüm süreçten sorumlu ve koordinasyonu sağlayacak kurumdur.

Yapılan incelemelerde ise; İdareye ait 2, kiralanmış 4 araçla (toplama konteyneri ve kamyon) inşaat atıkları, moloz ve döküntüler talep üzerine toplanarak Büyükşehir Belediyesinin hafriyat sahasına taşındığı, Selçuklu Belediyesi Meclis kararı ile belirlenen ücret tarifesi üzerinden taşıma ve döküm hizmetinin yürütüldüğü görülmüştür. Ancak Büyükşehir Belediyesince bu yönde takip ve kontrolünü içeren bir karar alınmadığı, ilgili yönetim planına uyarlılığın sağlanıp sağlanmadığının kontrol edilmediği, ilçe belediyesi özelinde diğer ilçe belediyelerinde de benzer ya da farklı hizmet yürütümü yerine getiriliyorsa bunun koordine ve takibinin sağlıklı yapılmadığı ve de Büyükşehir Belediyesinden de alınan bilgilerde, herhangi bir karar ya da düzenleyici işlem bulunmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli işlem sürecinin başlatıldığını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak yürütülen iş ve hizmetlere ilişkin yönlendirici ve düzenleyici karar alınması, koordinasyonu sağlayacak takip (İdarece kullanılan araçların takip sistemine dahil edilmesi vs.) ve kontrol süreçlerinin oluşturulması önem taşımaktadır. Aksi halde idarece yetki ve görev paylaşımı/devri olmadan yürütülen hizmet mali yönden külfet doğuracaktır.

BULGU 19: Nakit Akış Tablosunun Doğru ve Tam Sunuş İlkesine Uygun Şekilde Hazırlanmaması

Konya Selçuklu Belediyesi 2020 yılı mali tabloları arasında yer alan Nakit Akış Tablosunun, nakit akış bilgisini içerecek şekilde doğru ve tam sunuş ilkesine uygun hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484'üncü maddesinde mali raporlama kapsamında mali tabloların, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilke ve esaslara göre hazırlanacağı, 485'inci maddesinde de hazırlanacak temel ve diğer mali tablolar düzenlenmiştir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 313'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan "*Kapsama dâhil kamu idareleri kendi ihtiyaçları için ayrıca mali tablolar hazırlayabilirler.*" hükümden hareketle, idarenin mali durumu, performansı, varlık ve yükümlülükleri kapsamında ihtiyaç duyulan mali tablolar hazırlanabilecektir.

Nakit akış tablosu, belirli raporlama dönemi itibarıyla nakit ve nakit benzeri varlıkların, esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları, yatırımlardan sağlanan nakit akışları ve finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları olarak sınıflandırıldığı ve dönem başı ve dönem sonu mevcudu ile dönem içi değişim tutarının gösterildiği temel mali tablodur. Bu tablonun sunulmasındaki temel amaç raporlama döneminde nakit giriş kaynakları ve nakit harcanan kalemler ile raporlama tarihindeki nakit tutarını, bir kamu idaresinin faaliyetlerinin finansmanı için gerekli olan nakdi nasıl karşıladığını ve bu nakdi ne şekilde kullandığının anlaşılmasını sağlamaktır. Nakit akış tablosunun oluşturulması şu şekildedir;

Öncelikle nakit ve nakit kullanımını gerektirmeyen işlemler (trampa, takas, nakit dışı bağış ve yardımlar vs.) kapsam dışı tutulduktan sonra,

- Esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları

Vergi, resim, harç ve cezalardan, mal ve hizmetlerden, çalışanlara, sosyal güvenlik kurumuna yönelik yükümlülükler gibi idarenin esas faaliyetleri ve faaliyetlerini yürütmek için gerçekleştirdiği işlemlerden kaynaklı, nakit giriş ve çıkışlarını,

- Yatırım faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile diğer maddi duran varlıkların alım, satımına, üretim, inşaa ve ön ödemeleri gibi nakit giriş ve çıkışlarını,

- Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları

Borçlanma araçları ihracı ve diğer uzun ve kısa vadeli krediler, borç ödemeleri gibi nakit giriş ve çıkışlarını,

İçercek şekilde 3 ayrı bölümde, son 3 hesap döneminin karşılaştırılmasına olanak tanıyacak ve Yönetmelik ekinde yer alan formata uygun şekilde hazırlanması gerekmektedir. Nakit giriş ve çıkış işlemlerinde 800 Bütçe Gelirleri ve 830 Bütçe Giderleri Hesaplarıyla birlikte nakit giriş ve çıkışı yaratan diğer hesapların esas alınması önem taşımaktadır.

Yapılan incelemeler neticesinde; Nakit akış tablosu 102 ve 109 hesaplarının gerçekleşme tutarları şeklinde oluşturulmuş, bahsedilen şekilde, esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları, yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları tasnifini ve nakit stoktaki net değişimi ortaya koyacak şekilde hazırlanmamıştır. Özellikle nakit giriş ve çıkış işlemini doğuran hesap ve hesap alanlarının

(örneği, maddi ve maddi olmayan duran varlık hesapları, bütçe hesapları, ödenecek vergi ve fonlar, kredi ve borç hesapları vs) nakit giriş ve çıkışları, net değişimi ve bunların sınıflandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup açıklamalar doğrultusunda tablonun hazırlanacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, idarenin tüm nakit ve nakit benzerlerinin giriş ve çıkışlarını içerecek şekilde nakit akış tablosunun sunulması, idarenin varlık ve yükümlülüklerindeki değişimin, mali performans ve yapısının, nakit akışlarının tutar ve zamanlamasının gerçeğe uygun, güvenilir ve karşılaştırılabilir olmasına imkân sağlayacaktır.

BULGU 20: Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Faaliyet ve Hizmetlerin Yürütülmesine Esas Olacak Standarda Sahip Olmaması, Sayısallaştırılmayan ve Kaynağından Temin Edilemeyen Hususların Bulunması, Görüntüleme Standartlarının Güncellenmemesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre "Coğrafi Bilgi Sistemi ve Kent Bilgi Sistemi kurma" görevi belediyelere verilmiş olup bu doğrultuda Konya Selçuklu Belediyesince CBS (bilgisayar tabanlı sistem) kurulmuştur ve uygulamaya devam etmektedir.

CBS; özniteliksel ve topolojik bilgiyi içeren netlik kazandırılmış coğrafi verinin; üretilmesi, temini, depolanması, işlenmesi, yönetilmesi, analiz edilmesi, paylaşılması, sunulması ve güncel tutulması için gerekli olan donanım, yazılım, insan kaynağı, standart ve yöntemler bütünüdür. Bu sistemin temel fonksiyonu, konum ve lokasyon içeren mekânsal veri ile bu verilere bağlı sözel veriyi, entegre eden konumsal bilgi tabanlı, belirli bir amaca yönelik toplama, bilgisayar ortamında depolama, güncelleştirme, kontrol etme, analiz etme ve görüntüleme süreçleridir.

Bu bağlamda, İdarede, CBS altyapısının işleyişi, kurgusu, uygulaması ve sistemin kontrol, verinin kaynağından sağlıklı ve doğru alınarak işlenmesi süreçleri, uzaktan bağlantı yöntemiyle incelenmiş olup etkinlik ve sistemin işleyişine dair bazı eksiklik ve öneri mahiyetinde tespitler yapılmıştır.

- Taşınmazların sayısallaştırma işlemlerinde, veri giriş eksiklikleri, mekânsal ve özniteliksel bilgisi yer almayan, güncel fotoğrafların yer almadığı taşınmazların olduğu

görülmüştür. Özellikle taşınmaz envanterinde yer alan taşınmaz verilerinin CBS'ye işlenmesinde sorunlar yaşandığı, sağlıklı ve doğru verinin aktarılamadığı, birçok taşınmazın yüz ölçümü, konum, cins ve vasfı, tapu-imar ve fiili durum verisi, revizyon ve değişikliklerin yer almadığı görülmüştür. Örneğin, 19... ada 7. parseldeki otopark, 13... ada 1. parseldeki taşınmaz, 29...ada 4. parseldeki otopark, 28... ada 1. parseldeki stadyum, 21... ada 6.parsel, 2.. ada, 8.parsel, 42... ada 2.parseldeki sosyal tesis, 29...ada 5.parsel, 29... ada 1 parsel, 1..ada 2 parsel, 29... ada 3. parsel, 14.ada 1.parsel , 28....ada 3.parsel, 15...ada 1. parsel, 28...ada 1. parsel, 28...ada 1. parsel, 25... ada 3. parsel, 15...ada 1. parsel, 23...ada 9.parsel, 42...ada 1. parsel, 29...ada 1 parsel, 30...ada 1. parsel gibi bazı örneklerde, sayısallaştırılma, özneliksel bilgi sunulma eksikliği bulunmaktadır.

- Taşınmazların uydu/hava görüntüleri, sayısal ortofotoları ve fotoğrametrik bilgilerinin; güncel, teknolojik gereklere uygun, sağlıklı ve etkin görüntülemeyi sağlayacak şekilde kurgulanmamış ve bu yönde güncellemeler tam olarak yapılmamıştır. İlçe sınırları içinde yüksek çözünürlüklü hava, uydu görüntüsü elde edilmesi her türlü verinin izlenmesi ve sorgulanmasında kolaylık sağlayacak; yetkili kullanıcı ve uzaktan bağlantı kurmak suretiyle işlem tesis edenlerin zaman ve emek tasarrufuyla hareket etmesini sağlayacaktır. Örneğin, Uzalde kapsamında gerçekleştirilecek denetimlerde, kullanıcı, istediği bina çizim ve fotoğrafları, yeraltı ve yerüstü düzeni, sit alanları, su kaynakları, arazi kullanım ortofotoları gibi ilgili konumsal ve görüntü odaklı sorgulamalarda kaynak ve girdi kullanımında kolaylık, saha incelemelerini sanal ortamda gerçekleştirecek teknolojik imkan tanıyacaktır.

- Mekânsal verinin (ada, parsel, konum ve lokasyon vs) CBS ile taşınmaz envanter ve takip sistemiyle uyumlu hale getirilmesi, kaydi durum ile fiili durumun görüntüleme teknikleriyle sunulması gerekmektedir. Örneğin, 28... ada 5.,6.,8., parseldeki rekreasyon alanının sağlıklı görüntüsünün alınmadığı, taşınmaz envanterinde arsa, CBS'de otopark olarak veri girişi yapıldığı görülmüştür.

- İdarenin görev, yetki ve sorumluluk alanındaki iş ve faaliyetlerin yerine getirilmesinde her türlü coğrafi bilginin CBS altyapısında işlenmesi ve kullanılması gerekmektedir. En azından sisteme veri girişinin sağlanması veya bu yönde çalışma yürütülmesi gerekir. Ancak; sit alanları, doğal korumu alanları, tescilli yapılar, ilçe sınırları içinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakları kapsamında bulunan yerler, trafik ve ulaşım bilgileri, kamusal hizmet servisleri, kent mobilyaları, su kütlesi, ulaşım parametreleri, enerji

tesisleri, trafik tesisleri, endüstri tesisleri, ticaret alanları, konut alanları, arazi kullanımı, konuma bölgeleri, demografik ögeler, altyapı (fen işleri ve çevre korumu birimleri, park ve bahçeler birimlerinin veri sunumu hariç) başka olmak üzere birçok veri katmanı ve altlığı CBS veritabanına işlenmemiş yahut eksik/güncel olmayan bilgiyle sunulmuştur.

- İdarenin CBS altyapısının, il ölçeğinde tasarlanan, daha geniş ve detaylı veritabanı ve analiz imkânı sağlayan Konya Büyükşehir Belediyesi KBS altyapısıyla uyumlaştırılması faydalı olacaktır. Temel düzeydeki imar uygulamaları, adres ve numarataj verisi, ulaşım, trafik, arazi ve bina kullanımları, doğal yapı ve bitki örtüsü, altyapı unsurları başka birçok katman ve sayısal ortofoto/veri kullanılıp etkin hale getirilmesi bu kapsamda değerlendirilebilir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli takip ve kayıt sürecinin başlayacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, İdarenin Kanun ve ikincil düzenlemelerle yüklendiği görev ve sorumluluk sahasındaki her türlü iş ve işlemin, CBS altyapısında sayısal ve öznitelik verisinin işlenmesi, kullanıcıların ve ilgililerin bilgisayar tabanlı ortamda sorgulama ve görüntüleme imkanını sağlayacak teknolojik, istatistiki ve sayısal güncellemenin yapılması önem taşımaktadır.

BULGU 21: Coğrafi Bilgi Sistemi/Kent Bilgi Sistemi Altyapısı, Buna Bağlı Numarataj Modülü Kanalıyla Elde Edilen Sayısal ve Özniteliksel Bilgiler Üzerinden İlçe Sınırları İçinde Yapılan İşyeri Kontrollerinin Sağlıklı Sonuç Vermemesi ve Ruhsat Bilgi Sistemiyle Eşleştirememesi

Konya Selçuklu Belediyesi ilçe sınırlarında yer alan tüm işyerleri, bunlardan ruhsata tabi ve İdarece ruhsat verilmesi gereken yerler için; Konya Büyükşehir Belediyesi KBS altyapısı, mekânsal veri, grafik olmayan numarataj verileri, kadastro sayısallaştırması ve ilgili sayısal/sayısal olmayan veritabanı parametreleri üzerinden sanal ortamda; ruhsat verilen yerler, ruhsat bilgileri, ruhsata tabiyetin olup olmadığı, kaydi-fiili durum uyumu ve genel ruhsat sorgulaması yapılmıştır.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin (a) ve (n) bentlerinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatının, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yetkilendirilmiş idari birimler tarafından verileceği, büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir

belediyesinin yetkili idare olduğu, aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde de yetkili idareden alınan ruhsat olmadan iş yerinin açılıp çalıştırılmayacağı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılacağı; ayrıca 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Emre aykırı davranış" başlıklı 32'nci maddesi ile de ruhsatsız faaliyette bulunan işyerleri için idari para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, 32.246 satırdan oluşan numarataj (iç-dış kapı numarası), ada ve parsel bilgisi, bina ve nitelik amacı, kullanım tipi (özel nitelik, resmi kurum ve diğer yerler) parametrelerini içeren "işyeri" sayısalı, İdareye verilmiş; gerek ruhsat bilgi sistemi gerekse de Bilgi İşlem Müdürlüğü CBS altyapısı kullanılarak ruhsata tabi olan yerler, tabi olan yerler yönünden ruhsat işlemleri ve tüm bu sürecin tamamen sanal ortamda, güncel şekilde analiz yapmaya elverişli modüllerle incelenilmesi istenilmiştir. Yürütülen çalışmalar neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir;

- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun gereği, İdarece ruhsat verilmeyen, Konya Büyükşehir Belediyesi ve diğer kuruluşlarca ruhsat verilmesi gereken, kamu işyerleri ile inşaat, şantiye, işyeri niteliği taşımayan yerlerin ayrıştırılarak çalışmanın yürütülmesi istenilmiştir. Ancak İdare CBS altyapı sistemi, özellikle Konya Büyükşehir Belediyesi KBS'sine entegre edilmediğinden, numarataj ve adres bilgi sistemi karşılaştırması güçleşmiş, adres ve konumsal bilgi güncellemelerinin sağlıklı takip edilememesinden dolayı eşleştirme problemi ile karşılaşmıştır.

- İdare tarafından 2010-2019 yılları arasında saha inceleme ve fiili durum kontrolü çerçevesinde sorumluluk alanlarında tespit çalışmaları gerçekleştirilmiş ancak ilçe sınırlarındaki tüm işyerleri sayısalı ihtiva eden ve tarafımızca sunulan çalışmayla karşılaştırılması tamamlanmamıştır.

- Tüm ilçe sınırlarındaki dış ve iç kapı numarası verilen yerler 32.246 satırdan oluşmaktayken, yapılan kontrol ve incelemelerde, dış kapı numarası eşleşen 4.580, eşleşmeyen 27.873 yer; iç kapı numarası eşleşen 1.126 yer, eşleşmeyen 31.327 yer olduğu saptaması yapılmıştır. Birçok yerin ruhsat bilgisi olduğu ilgili birimlerce ortaya konulmakla birlikte eşleşmeyen yerler yönünden, mahiyeti ve teknik detayları net biçimde sunulmamıştır. Bu durum, eşleşmeyen yerler açısından, idarenin sorumluluk sahasındaki yerlerin bilgisi, ruhsata tabi olup olunmadığı, bağımsız nitelik taşıyan işyerlerinin ruhsat sorgulamaları gerekenler

için fiili durum incelemesi yapılmasına engel teşkil ettiğinden sağlıklı kontrollerin yapılmasına engel teşkil etmiştir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli çalışmaların yapılacağını, Konya Büyükşehir Belediyesi altyapısıyla entegrasyonun sağlanacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Bu itibarla ilçe sınırları içindeki tüm işyeri niteliği taşıyan ve numarataj altyapısı temelli veritabanının, İdarece, sonraki yıl ve işlem dönemlerinde kullanıma esas alınarak, öncelikle sorumlu alanlardaki yer sayısallaştırmasının yapılması, sonrasında ruhsat bilgi sistemi üzerinden kayıtların kontrolü ve gerekenler için saha ve fiili durum tespiti yürütülmesi ve son aşamadaysa ruhsata tabiyetin kontrol edilmesi süreçlerinin kurgulanması gerekmektedir. Etkin bir veri paylaşım aracı olması, hızlı veri analizi yapılması, çok yönlü analiz ve kolay çözümler sunması ile altyapı güncellemelerine olanak tanınması açısından CBS başta diğer otomasyon ve bilgi teknolojilerinin kullanılması; işyeri ruhsatlarının mevcudiyeti, doğruluğu, bilgi güncellemesi ve eksikliklerinin tamamen sanal ve bilişim sistemi ortamında irdelenmesine, çok sayıda veri analizi yapılmasına ve bu sayede zaman-emek tasarrufu sağlanmasına imkân tanıyacaktır.

BULGU 22: Büyükşehir Belediyesine Tahsis Edilen Taşınmaza İlişkin Mevzuata Uygun Olmayan İşlemlerin Bulunması

Konya Selçuklu Belediyesi tarafından Büyükşehir Belediyesince tahsis edilen otopark ve park sahasının 5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olmayacak şekilde tahsis edildiği, tahsis edilen yerin Büyükşehir Belediyesince 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'na göre işletme hakkı verilmek suretiyle işletildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendine göre, belediyelerin, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda taşınmazlarını, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği, bu taşınmazların aynı kuruluşlara kiraya da verilebileceği, bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işleminin iptal edileceği, hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda, tahsisin temel şartları; taşınmazın ancak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilebileceği, tahsise yönelik belediye meclis kararının gerekeceği, taşınmazın tahsis amacının

belediyenin görev ve sorumluluk alanıyla uyumlu olacağı, yapılacak anlaşmaya dayalı, bedelli veya bedelsiz olabileceği, tahsis yapılan kamu kurum ve kuruluşu taşınmazı asli görev ve hizmetlerinde kullanma zorunluluğu olacağı, tahsis edilen taşınmazların kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılmayacağı ve de tahsis süresinin yirmi beş yılı geçmeyeceğidir.

Yapılan incelemelerde, 6.456 m² alana sahip 19350 ada ve 7 parseldeki yeraltı otopark ve park sahası, Konya Büyükşehir Belediyesine tahsis edilmiştir. Tahsis edilen alan, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesine istinaden Konya Büyükşehir Belediye şirketine işletme hakkı verilmek suretiyle işletilmektedir. Karşı karşıya kalınan temel sorunlar şunlardır;

- Tahsise dayanak tutulan madde büyükşehir belediye meclisine genel yetki veren 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinin e) bendi olup 75'inci maddeye dayanmamıştır. İşlemin, 75'inci maddeye uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

- Tahsis süresinin Kanun'da öngörülen 25 yıl süre şartını aşacak şekilde 30 yıl olarak tatbik edildiği, bundan dolayı tahsisin süre şartının 25 yıllı sınırlı tutulması gerekir.

- Tahsis için temel şartlardan birisinin belediye meclisinin kararı üzerine yapılacak anlaşma ve görev ve sorumluluk alanlarına giren konu olması gerekirken; tahsis yetkisi veren İdarenin yetkili organ kararında herhangi bir ayrıntı, buna dayanan anlaşma ve de taşınmazın kullanım maksadı belirtilmemiştir. Bu minvalde uygun işlemin tesis edilmesi gerekir.

- Fiilen otopark olarak işletilen taşınmaz, her ne kadar uygulama açısından sorun barındırmasa da ilçe belediyelerinin otopark işletmesi, işletirmesi doğrudan yetki ve görevi dahilinde olmamasından dolayı asli ve temel hizmetleri bünyesinde değerlendirilemeyecektir. Ayrıca, 24/12/2020 tarihli ve 7261 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesiyle 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na eklenen hükümlerle bölge otoparkı, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletirmek veya ruhsat vermek görevi de ilçe belediyelerine verilmiştir. Kanun'un yayım tarihi olan 30.12.2020 tarihi itibarıyla İdare, mülkiyeti kendisine ait otopark alanının işletme ya da işletme yetkisine sahip olacağı da göz önünde tutulmalıdır.

- Alınan bilgilerden, Konya Büyükşehir Belediyesinin son 5 yılda bu yerden 137.409,80 TL gelir elde ettiği görülmüştür. Konya Büyükşehir Belediyesi açısından gerçekleştirilen işlemde Kanuni bir engel olmasa da, Selçuklu Belediyesinin doğrudan görev ve sorumluluk alanına girmeyen konuda ve en nihayetinde ticari faaliyet sürdürülen taşınmaz

için tahsis yapılması yerinde ve mantıklı olmayacaktır. Zira İdarenin, ticari faaliyet sonucu elde edilen gelirden pay alması veya Kanun gereği, bedel karşılığı kiralama yapılması alternatifini de düşünerek menfaat sağlaması yoluna gidilebilirdi. Neticede tahsis edilen taşınmaz, Büyükşehir Belediyesince sunulan hizmet kapsamında değerlendirilse de amacı itibariyle gelir elde edilen ve ticari faaliyet yürütülen bir yerdir. Bunun da ilçe belediyesince kısmen veya tamamen gelir elde etme veya pay alma şeklinde uyarlanması, mali açıdan menfaat ve fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi de bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işleminin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak gerçekleştirilen taşınmaz tahsis işleminin usulüne uygun hale getirilmesi, esasen de İdarenin mali yönden menfaatine olacak şekilde değiştirilmesi/uyarlanması doğru olacaktır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Diğer Bulgular bölümü Bulgu 2'de " <i>Büyükşehir Belediyesinden Aktarılması Gereken Payların Tahsil Edilmemesi ve Tahsilinin Sağlıklı Yürütülmemesi</i> " başlığı altında yeniden yazılmıştır.
4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na Aykırı Olarak Fidan Alımı Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli

			düzeltilmeler yapılmıştır.
Bazı Gıda Maddesi Alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.
Belediye ve Bazı Vakıflar Arasında Yapılan Ortak Hizmet Projelerinin Tek Taraflı Yükümlülükler İçermesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.
Güvenli Bir Bilişim Sistemi Altyapısının Bulunmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.
İdari Şartname Hükümlerinin İhale Komisyonunca Uygulanmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.
İhale Konusu İle İhale Dökümanı ve Sözleşme Hükümleri Arasında Uyumsuzluk Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.
Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmadan Özel Hakka Sahip Olmayan Kişiden Doğrudan Temin Suretiyle Mal Alımı Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltilmeler yapılmıştır.

Sosyal Denge Sözleşmesinde Belediye Meclisi'nce Belediye Başkanı'na Verilen Yetkinin Süresinin Belirtilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
Yevmiye Sisteminin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
Sözleşme Devrinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
Bazı Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.
Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltme çalışmaları devam etmektedir.

Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu hususunda gerekli düzeltme çalışmaları devam etmektedir.
---	------	-------------------------	--